

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Quid accipiendum sit per mare vitreum cum dicitur. Et in conspectu sedis
tanquam mare vitreum simile crystallo. Sectio VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

Quid accipiendum sit per mare vitreum cum dicitur.

Et in conspectu sedis tanquam mare vitreum simile crystallo.

SECTIO VII.

I. Ioachimus. Rupertus. Augustinus. Ticonius. Beda. Ricardus. Primasius. Pannonius. Baptismus cur mari comparatur. 1. Cor. 10.

Tertullianus. Origenes.

III. Ricardus. Baptismus illuminatus. Dionysius. Clemens. Gregorius. Nazianzenus. D. Chryso. Ad Hebr. 2. Beda. Primasius. Rupertus. Rom. 10. Hugo Card. Baptismus gratia.

Beda.

Ansbertus.

Rupertus. Fideles nunc vitre post resurrectionem simile crystallo similes.

Quod attinet ad mare vitreum simile crystallo: quanquam Ioachimus existimat esse sacram scripturam, quæ mare vitreum dicitur, quia in ea possunt omnes contemplari species facierum, ut quales sint le singuli cognoscant: communis tamen expositio, quam sequuntur Rupertus, Augustinus, seu Tyconius, Beda, Ricardus de sancto Victore, Primasius, Pannonius, & Glossa, est per mare vitreum intelligendum esse Sacramentum Baptismi, quod in conspectu est diuini throni, quia omnis qui ad thronum Dei cupit accedere, debet per Baptismi mare transire, & illuminari a septem illarum lampadum clarissimo lumine, que etiã ante thronum esse memorantur. Iuxta quam expositionem, Baptismus primùm appellatur mare: quia in eo vniuersa iniquitas suffocatur & perimitur: quam ob causam Paulus ad Corinth. 10. eundem Baptisum comparauit mari rubro, in quo Aegyptijs submersis Hebræi incolentes in alterum maris litus euaserunt. Turrez, inquit, nefri omnes sub nube fuerunt, & omnes mare transierunt, & omnes in Moÿse baptizati sunt in nube, & in mari. Quam eandem similitudinem vsurparunt Tertullianus libro de Baptismo: & Origenes homilia 5. in Exodum, vbi sic ait: *Tu baptizaris in Christo, in aqua, & in spiritu sancto, sicut in seciari post te Aegyptios, id est, spirituales nequitias, sed ita descendis in aquam: & eadem incolens, Aegyptij vero sequentes demerguntur in abyssum.*

Quod verò vitreum dicitur, variè exponitur. Prima ratio est Ricardus de sancto Victore, quia mirum in baptismo puritas, & claritas confertur diuina cognitionis, quam ob causam Græci Patres Baptisum, *Quasi quod*, id est, illuminationem appellarunt: veluti Dionysius Areopagita cap. 2. Ecclesiasticæ Hierarchiæ, Clemens Alexandrinus libro 1. Pedagogi, cap. 6. Gregorius Nazianzenus oratione de baptismo, D. Chrysostomus homilia ad baptizatos: imò & Paulus Apostolus, cum dixit ad Hebræos 2. *Impossibile est eos, qui semel sunt illuminati, &c.* Quo loco illuminati, idem est quod baptizati. Secunda est Beda, Primasij, Rupertus, similitudinem vitri ad fidem referentium, quam in baptismo profitemur, quia videlicet sicut vitrum non aliud intus continet, quam quod foris perspicitur, ita qui ad baptismum accedit, non aliud debet corde credere, & aliud ore confiteri, iuxta illud ad Romanos 10. *Corde creditur ad iustitiam, ore autem confessio fit ad salutem.* Tertia est Hugonis Cardinalis: Quia sicut vitrum totum solis radijs est peruium, ita anima in Baptismo abluta, Deo tanquam soli peruia est, vt ab eo omni ex parte gratia donis illustretur. Denique subiungitur simile crystallo: Primum ad vim sacramenti explicandam: quia enim crystallum vt annotauit Beda, de aqua in glaciem, de glacie in gemmam pretiosam concrefcit, rectè baptismi gratiam exprimit, quæ lapis pretiosus est ex baptismi aqua coalescens: Deinde vt exponit Glossa, & Ansbertus, quia sicut in crystallo generatio æ, glacies hyemali pressa frigore post plurimorum annorum corticula in fortitudinem petræ obduratur: ita electorum fides inter pressuras, ac tribulationes: per incrementa temporum ad firmitatem perducitur. Denique Rupertus refert vitrum ad præsentem statum, crystallum ad futurum post resurrectionem, quia nimirum fideles modo vitrei sunt, id est, lucidi quidem, sed mortalia corpora portantes, at post resurrectionem similes erunt crystallo, id est, solidi, & vita immortalis perfructes: iuxta

tes, iuxta quam expositionem recte crystallo comparantur gloriosa corpora, tum propter immortalitatis soliditatem, tum propter claritatis, quae praestabunt, excellentiam.

Atque haec de communi expositione: non est tamen praetermittenda quorundam apud Dionysium Carthusianum interpretatio; Per mare vitreum simile crystallo, sacramentum poenitentiae intelligentium, quae ita potest explicari, ut poenitentia mare sit, propter abundantiam lacrymarum, vitreum, propter confessionis perspicuitatem, tum propter firmitatem propositi non peccandi in posterum, tum etiam propter splendorem gratiae, quae ex eiusmodi lacrymis instar crystallo pretiosae gemmae concrevit. Quamvis & illud in vitro obferuari possit, designari in eo maximum ad peccata revertendi periculum, vitreamque interdum esse nonnullorum conversionem, quae instar vitri odore occasione frangitur, nisi eiusmodi mare in crystallo duretur per fidem, ac stabilem non peccandi deinceps voluntatem. Cui expositioni concinit quod D. Gregor. lib. 4. Moral. cap. 22. & D. Ambrosius lib. 1. de interpellatione Iob. cap. 5. expendunt super locum illum Psalm. 47. In spiritu vehementi conteres naues Tharsis, ubi per naues Tharsis, poenitentes intelligunt, seu potius peccatores, qui per mare poenitentiae necessarii debent navigare, si portum salutis tenere cupiunt: quae naues conteri à Deo dicuntur, propter contritionis dolorem, quem poenitentes de antea vitae sceleribus concipiunt: quarum nauium nauas docet Eucherius libro vno formularum spiritualium cap. 8. esse cogitationes animum gubernantes.

Quod verò additur Tharsis, quamvis Hebraice mare significet, possumus tamen cum Ambrosio loco paulo ante citato, ad naues illas referre, quae à Salomone Rege in Tharsis mittebantur, & inde aurum, argentum, dentes elephatorum, pavones, & similia sportabant. 3. Regum 10. Etenim per aurum & argentum mira poenitentiae diuitiae, & thesauri exprimuntur, potissimumque in auro charitatis, in argento caelestis sapientia, quae argenti nomine in sacris literis non semel censetur. In dentibus Elephantorum, castitatis candor, recte autem castitas Elephantorum dentibus id est, ebori comparatur. Primum propter candorem, deinde propter difficultatem, quam continet: ut eam seruare, ac veluti ebur ex Elephantorum ore accipere. Denique quia quemadmodum ebur diuturnitate temporis rubicundum efficitur, ita castitas diu seruata martyrii ruborem imitatur, quoniam martyrium quoddam est sine sanguine: quam ob causam Nazarenus, qui castos non parum exprimit, appellantur Threnorum 4. Candidiores naves, nitidiores lacte, rubicundiores ebone antiquo, saphiro pulchriores. De continentibus enim euniloco interpretatur Rabbanus Maurus in commentariis super Hieremiam, nosque illud, rubicundiores ebone antiquo ad castitatis meritum referre possumus, quae antiqui eboris, id est, martyrii ruborem sanguinem, sine sanguine amulatur: sed hoc etiam mercium genus poenitentes in suis nauibus conuehant. In pavonibus pulchritudo virtutum significatur. Unde Deus per Hieremiam cap. 11. conqueritur, quod populus Hebraeorum virtutum varietate, & pulchritudine minime vestiretur, illis verbis: Nunquid avis discolor hircidius meamini? Nunquid avis discolor per totum? venite congregamini omnes bestiae terrae, prope aequum ad decorandum. Quo loco per avem discoloram, pavonem intelligitur.

Poenitentiae sacramentum.

D. Gregor. D. Ambros. Psal. 47. 8. Poenitentes, naues Tharsis.

Eucherius.

III. D. Ambros. 3. Reg. 10. Sacramentis poenitentiae, diuitia.

Castitas diu seruata, martyrium. Thren. 4. 7. Rabbanus.

Pulchritudo virtutum in pavone significatur. Hier. 11. 9.